

SZERKESZTŐSÉG
ÉS
KIADÓHIVATAL:
SOPRON.
Müller P.-u. 1. Tel.: 175

LEVÉLCIM:
SOPRON I.
POSTAFIÓK: 81.

FELSŐDUNÁNTULI HÉTFŐ

POLITIKAI-, TARSADALMI ES SPORT-HETILAP

HÉTFŐ, 1944. március 20.

Előfizetési árak:
NEMETORSZÁGBAN

Egész évre RM 12.—
Fél évre . . . 6.—
Negyed évre . 3.—

Mindenfelől

SZÓFIÁT 24 órán belül három súlyos légitámadás érte. Egyik a belvárost, kettő a külvárost. A szófiai magyar követség romjait újabb találat érte. A magyar követség és kolónia tagjai közül senki sem esett áldozatul.

KIEVBŐL érkezett jelentés szerint az ukrán miniszterelnök követelte, hogy a Curzon-vonaltól nyugatra öt tartományt a határrendezéskor csatoljanak Ukrajnához.

LISSZABON: Corder Hull kijelentette, nem tud irra választ adni, vajjon az Egyesült Államok megszakítják-e a diplomáciai viszonyt Finnországgal.

LONDONI jelentés szerint a Németország elleni légi offenzíva fokozódását megvalósítottának tekintik.

AZ ANGOLSZÁSZOK és a spanyolok között a spanyol semlegességről szóló tárgyalások befejezés előtt állanak.

UJ DELHI: Nyugatafrikai és brit csapatok Burmában a japán állások szárnyában partra szálltak és az ország belseje felé törnek előre.

BERLINBEN a finn parlamenti szavazás eredményét még nem tekintik a finn-orosz kérdés tisztázásának, ezért tartózkodnak véleménynyilvánítástól.

A NETTUNÓI kikötő előtt német harci kötelékek eredményesen támadták a hajókat, melyek közül egyet elsüllyesztettek, többet megrongáltak.

OLASZORSZÁGBAN az ellenégg tüzérési tűz támogatásával indított újabb támadást Cassinó ellen. A városba behatolt ellenéggét a németek visszavetették.

OSTROVNÁL és a narvai szakaszon indított szovjettámadásokat a németek megghusították.

A BUG középső szakaszán a folyón áthatolt ellenséggel heves csaták folynak.

A KERCSI hídfőnél az ellenség mesterséges köd leple alatt kísérelte meg a támadást, de ezek mind megghusultak. Dubnótól északra is visszaverték a szovjettámadásokat. (MTI)

Zavaró berepülés volt tegnap a déli órákban

Budapest, március 17. — órákban angolszász repülőgépek az ország délnyugati határát átlépve a Dunántúl teljes szélességében az ország északi részéig repültek és ugyanazon uton tértek vissza. Bombaledobást több helyről jelentettek. Kárjelentés eddig nem érkezett.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Március 17-én, pénteken a déli

Delnémetországban jártak pénteken délben amerikai bombázókötelékek

—Berlin, március 17. — takaró erősen akadályozta a kilátást, a német légvédelmi erők működésbe léptek és több gépet lelőttek. Erős vadászbiztosítás kíséretében északamerikai gépek repültek be Délnémetország számos részéig, sok helyiségre, így Augsburg-ra és Ulmra bombákat dobtak. A német légvédelem 36 gépet lelőtt.

Pénteken a déli órákban észak-amerikai bombázógépek az Alpokon át német birodalmi terület fölé repültek be. Bár a sűrű felhő-

A Koveltől nyugatra támadó szovjeterőket megsemmisítették a németek

Berlini jelentés szerint a Pripjet mocsaraktól délre a bolsevisták több oldalról támadták a Kovelt körüli német állásokat. Egy megszártre előrehatolt szovjet hadosztály megkísérelte, hogy nyugat felől támadja Kovelt, de a németek támadása következtében ez a hadosztály majdnem teljesen megsemmisült.

Amerikai partraszállás az Admiralty-szigeteken

Stockholm, március 17. — washingtoni közlemény alapján jelenti, az amerikai csapatok partraszálltak az Admiralty szigetcsoporthoz tartozó Manus-szigetén. (MTI)

Mint a brit hírszolgálat hivatalos

Éjszakai légitámadás Szófia ellen

Szófia, március 17. — újabb bombatámadás érte a bolgár-fővárost. Lakóházak pusztultak el és a lakosság körében áldozatok voltak. A főváros lakossága nyugodt maradt és a városban rend van. (MTI)

A csütörtökre virradó éjszaka

Amerikai bombatámadás Augsburg és Ulm ellen

Berlin, március 17. — Augsburg és Ulm városok ellen irányult. Mindkét városban sűrűn lakott negyedekre ootek a ledobott bombák, a lakosságnak jelentékeny vesztesége volt. A rossz időjárás miatt a német léghárításnak csak egyes részeit lehetett harcba vetni a rendkívül erős vadászbiztosítással kísért amerikai bombázók ellen. (MTI)

Mint a Német Távirati Iroda értesül, az északamerikai bombázók csütörtöki nappali támadása

Péntektől—keddig
érdekes modern
életpép
a Városi Moziban
Karády Katalin

Boldog idők
Ajtay Andor

Háborús érdekességek Németországból

Egységes ablakok gyártása Németországban.

Németországban az ablakok egészben való szállításának megkönnyítése céljából az elmúlt években úgynevezett „egységes ablakokat” gyártottak. Ezen ablakok abban különböznek a régiéktől, hogy előállításuknál nemcsak fát, hanem a többi alkatrészek nagy részét is sikerül megtakarítani. Ugyanis ezeket az ablakokat a keretben üvegeznek és csupán 1 vagy 2 tolózárral látják el a szellőzés céljából. Ez a leegyszerűsített gyártási eljárás nemcsak nagyarányú munkát és időt takarít meg, hanem lehetővé teszi az ablakkészítésnél a női munkások alkalmazását is. Ezen kész ablakok további előnye még, hogy igen könnyen szállíthatók és szükség esetén bárki által könnyen behelyezhetők.

Ahol takarmányt „bányásznak.”

Alsó-bajorországban egy rendkívül érdekes bányászatot űznek. Ebből a bányából ugyanis nem szén, hanem baromfiélel kerül felszínre. Ósrégi korból fennmaradt kagylólerakódásokról van szó, amelyek abból az időből származnak, amikor még tenger borította ezt a vidéket. Idővel a tenger helyén nagykiterjedésű kagylólerakódások keletkeztek, ahol a környékbeli gazdák a csirkeeledelt szabályszerűen bányásszák. A sokféle apró kis csigát és kagylót egy mosóberendezés segítségével megtisztítják a rátapadó egyéb anyagoktól és a baromfiak eledeléhez keverve pompás csirkeeledést nyernek belőle. Az ilyen módon nyert baromfiélel a környező községek baromfiállománya számára igen hasznos takarmánnyal szolgál.

Új női foglalkozási ág Németországban.

A Német Munkafront a német gyógyszerészek kívánságára új foglalkozási ágat teremtett: az úgynevezett „gyógyszerészegetőnő”. Ez a foglalkozás kevesebb gyógyszerészi és inkább kereskedői felkészültséget igényel. Ezenkívül a pályázóknak laboratórium ismeretekkel is rendelkezniük kell. Többek között a gyógyszer-tárakban a kereskedői és technikai munkák elvégzését bízzák rájuk. Pl. kirakatrendezést, a gyógyszeresek helyes gondozását, kész gyógyszerek összehállítását és kiadását stb. A Német Munkafront által létesített tanfolyam sikeres elvégzése után nyitva áll az út bármely gyógyszer-tárba, vagy a német véderő betegápoló- és egészségügyi intézményeihez.

A Protektorátus gazdasági élete.

Német gazdasági körök egyhangzó véleménye szerint a Protektorátus gazdasági helyzete 1943-ban igen kiváló volt. Az elmúlt év első felében a termelés a totális háború jegyében állt. Az ország területén rendelkezésre álló munkaerők mind eme háborús termelés szolgálatában állottak. A kevésbé hadifontosságú üzemek is a hadigazdálkodásra tértek át. Kivételet képeztek természetesen azok az iparágak, amelyek a civil lakosság szükségleteinek ellátását végzik. — Az élelmiszer-gazdálkodás terén az elmúlt esztendőben szintén kiváló eredményeket sikerült elérni. Mindezen körülmények világosan bizonyítják, hogy a Protektorátus gazdasági helyzete az elmúlt esztendőben is minden téren kiváló volt, úgyhogy az 1944. év gazdasági helyzete elé teljes bizalommal tekintenek.

Munkástovábbképző intézmény Németországban.

Szintén a munkások is sűrűn látogatják az előadásokat és az egyik berlini nagyüzem legutóbbi tanfolyamán 300 munkásnő vett részt. A legtöbb német nagyüzemben a munkások és tanoncok részére lehetővé teszik, hogy úgynevezett

továbbképző tanfolyamokon az üzem belső életével intezivebben megismerkedhessenek és egyes szakmukban tökéletesíthessék magukat. Így a tanfolyamokon rajzolás, matematika, technika, mechanika, géptan, elektrotechnika, gyártási eljárások stb. kerülnek előadásra. A munkások körében a tanfolyamok iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. Ugyrészt igen szép eredménnyel.

Egy új gyümölcs.

Mint illetékes helyről közlik német gazdasági körökben nagy feltűnést keltett egy Pilsenből érkező jelentés, amely beszámol arról, hogy a Pilsen közelében fekvő Ledetz helységben az egyik gazda kísérletképpen az almafa ágával egy vadberkenyefát nemesített. A fa 10 év után első ízben hozott termést, amely nagy meglepetést keltett, mert gyümölcse sem a vörösberkenyéhez, sem az almához nem hasonlított, hanem formája inkább a körtéhez volt hasonló. Az új gyümölcs hosszú szárral rendelkezik, a berkenyéhez hasonló nagy szemekből áll és az íze, amely rendkívül zamatos, az almáéval azonos. Nagy előnye, hogy igen fagyálló és növényi megbetegedésekkel szemben is nagy ellenállást mutat.

Sport terén a mangalica sem utolsó

Levelét kaptam Karcagról. Szemrehányó levelet. A yorkshirei miatt. Arrafelé is olvasták a yorkshirei gátfutórolt írt pár hét előtti cikket s a levélíró szememre veti, hogy mielőtt a háromszor eliramodott yorkshirei poca sportteljesítményét méltattam, nem végeztem kellő előtanulmányokat a szakirodalomban. A cikkből — mondja a levélíró arra lehet következtetni, hogy kiemelkedő sportteljesítményre csak a yorkshirei, képes, holott a göndörszörű magyar mangalica — noha az zsirsértés — minden téren felveszi vele a versenyt. Így a futás terén is. Ennek bizonyítására meséli el a karcagi mangalica fölünyes győzelmét — stafétafutásban.

Disznóölés volt az ismert uriháznál Karcagon. A pocát teljesen meghizlalni nem tudták, elfogyott a kukorica s így csak százhusz kiló körül járt, amikor utolsó napja felvirradt. Ami a virradást illeti, azon ugyan már alaposan túljártak, lévén óriási kereslet böllérben. Naponta két helyen vágta akkoriban a karcagi böllérek a dél

felé közeledett, amikor az itt szereplő mangalicára sor került.

Előcsalogattak az őlból és elkapták. Azaz csak elkapták volna. A böllér és segéderől azonban az előző vágás áldomásának hatása alatt kissé homályosan látták és némi képp mellé nyultak. Visított egyet a mangalica és neki iramodott. Kitépte magát a bakók kezéből és uccu a kapu felé, Julis néni — aki a szomszédba szaladt át vájlingért, hogy a vért felfogja — abban a pillanatban lépett be. A mangalica szoknyájának futott, Juli néni fel-döntötte és kirohant az utcára. A kék vájlingot egy darabig a hátán vitte. Csúnyán leverődött a zománca.

A böllér és segédei utána eredtek, de mire a kapuba értek, már csak a farkát látták kifordulni a sarkon a főutcára.

A többi a zsüri tagjai mondták el.

A főtéren ugyanis zsüri várta. Na persze, nem éppen a mangalica miatt jött össze az előkelő társaság. Valami nagykun viadal zajlott aznap Karcagon és a zsüri a városkő-

zi staféta befutóinak sorrendjére volt kíváncsi.

Messziről már feltűntek a fiúk s a zsüri tagjai — bár egyébként természetesen páratlanul és elfogulatlanul töltötték be tisztüket — érthető sportizgalommal találgatták, melyik egyesület színeit viszi diadalra a versengő ifjúság. Jöttek jöttek a fiúk, egyszerre csak szem szurt közöttük egy meglepően kistermetű atléta, zömök, alacsony alak volt, ahogy a füle is lobog bele. A következő pillanatban azután egész élesen rajzolódott a látványra a nem mindennapi bajnokjelölt körvonalai.

A mangalica volt. A főutcán belerohant a staféta-ba és velük futott tovább.

De csak egy darabig.

Mert aztán úgy maga mögött hagyta a gárdát, mint a pinty. Torony-elsőknek futott be a célba.

„Sportteljesítménynek — fűzi hozzá a karcagi levél írója — mindenesetre sokkal különb volt, mint amit a yorkshireirel olvastunk.”

A levelet lemásolta és a történet egyetlen szaváért sem vállalt felelősséget.

Kiss József.

Mennyit beszélünk egy életen át?

Németországban az egyik tudósok sikerült megállapítani, hogy az emberek átlag naponta kb. 18.000 szót beszél. Ha ezt a beszédet írásba foglalnák, úgy ez a naponta nem kevesebb mint 54 írott oldalt tenne ki. Napi 54 írott oldal azonban egy évben 66 olyan könyvet tenne ki, amelyeknek mindegyike 300 oldalból áll. Ezen számítások szerint tehát egy átlagbeszédű ember a 70-ik életévéig „csupán” 4500 könyvet kitevő szöveget beszél. Természetesen ez a megállapítás nem általánosítható, mert a bőbeszédűek ennek dupláját is elérik és ez vonatkozik főleg a fővárosok lakóira, ugyanis a vidékiek általában szűkszavabbak és így „beszédteljesítményük” is valamivel kevesebb. (MNK)

Ellenőrző készülékek a német gyárakban

Minden nagyobb ipari üzemben előfordul, hogy egyes gépek leállása következtében igen sok munkavész el. Az egyik német üzemben most újfajta készüléket szerkesztettek a gépek helyes működésének ellenőrzésére. A készülék különleges berendezés segítségével jelzi az egyes gépek hibás működését, vagy kihagyását és azok működési szüneteit is feltünteti. A készülékre szerelt diagramlemmez egy igen pontos stabil óraszerkezet forgatja, a jelzőíron pedig nemeskohégygel rendelkezik, amely így kopásnak nincs kitéve. Az újfajta ellenőrző készülék az összes üzemi gépek, így motorok elektromoskészülékek, esztergályozó-, valamint hegesztőgépek, keverő-berendezések stb. ellenőrzésére szolgál. Az új készülék a gépek teljes kihasználását és zavartalan

működését teszi lehetővé és így nagyarányú megtakarítást jelent az egyes német üzemek számára. (MNK)

Százháromeves a legidősebb német tiszt

Mint Münchenből jelentik, a Chime-see mellett fekvő Prien helységben él Th. Bernhard nyugalmazott tüzértábornok, aki jelenleg Németország legidősebb tisztje és a napokban ülte meg 103-ik születésnapját. A veterán tábornok szellemileg és testileg ma is igen jó erőnek örvend és a legnagyobb érdeklődéssel kíséri a világháború fejleményeiről szóló híreket. A francia-orosz háború idején 30 éves volt és első kitüntetését a sedani csatában szerezte. A vaskeresztnek ő a legidősebb tulajdonosa.

Az árrögzítés eredményei Németországban

Mialatt a legtöbb európai államban a háború következtében az árak rohamosan emelkedtek. Németországban a lakosság továbbra is rögzített árak mellett szerezheti be szükségletét. Így pl. ma Németországban a textilneműk, élelmiszerek, mint pl. a burgonya, vaj stb. árjai a háború kitörése óta változatlanok maradtak, míg a sörneműk és tésztafélék árait mérsékeltek. Az egyéb kiadások, mint fűtés, világítás stb. sem emelkedtek lényegesen. Az árak szilárd volta elsősorban a német árkormánybiztosság fáradozásainak köszönhető, amely jól kiépített ellenőrzési intézményei révén mindennemű esetleges ár-emelkedést megakadályozott.

17.000 társasjáték német katonák részére

Németországban az egyik hatalmas vasúti gépjávitóműhely tanoncai szabadidejükben társasjátékok készítésével foglalkoznak, amelyek a katonák részére készülnek. Sakkjátékok, malomjátékok és kockajátékok képezik az előállított társasjátékok nagyrészt, elkészítésük pedig olyan tartósan és célszerűen történik, hogy bármely katonára a háztáskájában kényelmesen magával viheti. Eddig a tanoncok önkéntes szorgalmából 17.000 társasjátékot készítettek, amelyekből 13.000 a hadsereg, 4000 pedig a különböző munkaszolgálatok és a szállítónak vasúti személyzete részére készült. (MNK)

Újból szabályozták Németországban a szállodai ellátást és kiszolgálást

A német idegenforgalom birodalmi csoportjának vezetősége a régebbi intézkedések részben megváltoztatásával újból szabályozta a vendégfogadó üzemektől megkívánt ellátást és kiszolgálás rendjét. Az új rend — mint a Berliner Börzenzeitungban olvassuk

Március 24-25

Hamupipőke

az olasz filmgyártás gyöngye

a soproni Elite Mozgóban

ismertetését — számol mindazokkal a következményekkel, amelyeket a háború ötödik éve hozott magával.

A lényegesebb rendelkezéseket a cikk a következőkben foglalja össze: A jövőben csak olyan vendég igényelheti a szállodai szobának számára való fenntartását, aki személyi adatait, különösen lakcímét előzetesen pontosan közli. Ha azonban nem érkezik meg a megjelölt időben, elveszti minden igényét. Szállodai szobákat lakáskiegészítés, vagy iroda-, illetve üzemi helyiség címén senki sem foglalhat le. A kettős szobákat teljesen ki kell használni, ezekbe tehát két személyt kell költöztetni. Az a szállodai vendég, aki már három napot a szállodától távol töltött, a negyedik nap köteles a szobát rendelkezésre bocsátani. Egyéb feltetelektől eltekintve, előnyben részesül az a vendég, aki saját ágyneműt hoz magával. Ebben az esetben a szobából 10 százalékos megtérítést élvez. Nem lehet a szállodától követelni, hogy a városban teljesítendő megbízások céljára küldőncöt adjon, különösen nek akkor, ha a szobaforgó ügyet a vendég maga is el tudja intézni.

A szállodai szolgáltól, aki a poggyászt kiviszi az állomásra, nem lehet megkívánni, hogy a vonat késése esetén megvárja a vonatot. Ételeknek és italoknak a szobában való felszolgálását csak a betegek igényelhetik. A vendégek kötelesek kíméletesen bántani a szálloda berendezésével; különösen pedig korlátozniuk kell a fehérnemű-fogyasztást. Semmiféle kutyát nem szabad a szobában tartani. A vendég azonnali eltávolítására ad okot az, ha önhatalmúan áramot legyaszt, például villanyfűtőt, melegítőt vagy vasalót kapcsol be a hálózatba. Az alacsonyabb emeleten elhelyezett vendégek, ha egészségesek, nem használhatják a felvonót. El kell kerülni — mondja arendelet —, hogy vendégek olyan ételeket és italokat hozzanak magukkal, amelyek megbotránkoztatást válthatnak ki a többi vendégnél. A szállodákban nem szabad, a hozott élelmiszereket megőrzés és kezelés végett átvenniük, vagy elkészíteniük. A háborús idő megkívánja, hogy a szállodák azonos módon bánjanak vendégeikkel, az úgynevezett „törzsvendégek” tehát semmiféle kivételezésre nem tarthatnak igényt. Annak sem szabad megtörténnie, hogy a személyzet borra valóért előnyös kiszolgálásban részesítsen egyes vendégeket.

Külön utasításokat tartalmaz a rendelet abban az irányban, hogy a háborús fontosságú okból utazó vendégek feltétlenül elszállásolhatása céljából a szállodák magánosknál is biztosítsanak szobákat. Abban az esetben, ha tartósabb túlzásfoltosság áll elő, a szállodák községi helyiségeit, így a szalonokat, társalgókat és üléstermeket is be kell rendezni alváásra.

Március 26-29

Itéla folyó

hotelmas és megrázó népdráma

Hans Sühner, Friedrich Kayssler, Lotte Koch

a soproni Elite Mozgóban

Kis hírek a nagyvilágból

— **HÁBORUSÁG TÚRT KI** Amerikában az angol filmek ellen. Az Újvilág filmesei ugyanis kifogásolják, hogy Anglia kevés amerikai pergőképet enged be. — Amíg a két angolszász állam között filmügyben nem történik meg az egyezkedés, Amerika bojkottálni akarja a brit pergőképeket.

— **SVÁJCBAN OLIMPIAI EM-LÉKBÉLYEGEKET ADNAK KI.** Bernből jelentik: Ötven évvel ezelőtt határozta el a párizsi nemzetközi bizottság az olimpiai játékok felújítását, amit erre az évre Lausanne városára bízta. Ez alkalmából a svájci posta olimpiai bélyegeket ad ki 10, 20 és 30 rappe értékben. A bélyegeket az olimpiai Apollo mellképe és az öt olimpiai karika díszíti. Március 21-től kezdve minden svájci postahivatal ezeket az új bélyegeket árusítja a fenti címetű rendes bélyegek helyett, felár nélkül.

— **A VIASZGYERTYA, MINT IDŐMÉRŐ** — Abban az időben, amikor még nem volt óra, sőt még homokóra sem, viaszgyertyát használtak időjelzőül. Tápasztalok alapján megállapították, hogy bizonyos nagyságú gyertya mennyi idő alatt ég el félig vagy egészen és így meg lehet állapítani, például mennyi idő telt el a naplemente óta. Később még pontosabban beosztották a viaszgyertyákat világos vagy sötét karikákkal úgy hogy a leégett gyűrűk számából is meg lehetett állapítani a többé-kevésbé pontos időt. Ilyen órákat Angliában használtak a IX. század vége felé. Valószínű azonban, hogy már sokkal régebben ismerték. A viaszgyertyát a Krisztus utáni második században készítették először.

— **SZLOVÁK FEJEDELMEK KÉPE AZ ÚJ SZLOVÁK BÉLYEGEKEN.** Szlovákia független államiségének ötödik évfordulója alkalmából a szlovák posta jubileumi bélyegsorozatot bocsátott ki. A sorozat nyolc értékű áll. A Grenzbote mai postával érkezett száma a bélyegek ismertetésén kívül azok rajzát is közli. Érdekesége a sorozatnak, hogy mindegyik bélyeget hajdani szlovák fejedelmek képe díszíti. Szvatopluk király két bélyegen is szerepel, az 1.30 és az 5 koronás bélyegeken. Rájta kívül a következő fejedelmek képével találkozunk: Pribina, Mojmir, Rastislav, Kocel, II. Mojmir és Braslav. Mind a nyolc bélyeg alakja ugyanaz: 22×29 milliméter.

A FINN TÁVIRATI IRODA közlése szerint a Badoglio-kormány megszüntette Helsinkiben a követség működését. Az olasz követ és a követség személyzete Svédországba költözött át.

POZSONYBÓL JELENTIK:

Tiso köztársasági elnök a szlovák állam fennállásának ötödik évfordulója alkalmából kegyelmi rendeletet adott ki.

BERLINI ILLETÉKES HELYRŐL közlik: A birodalmi külügyminisztériumban a Szentatya legutóbbi beszédével kapcsolatban kijelentették, hogy a pápa fejtegetéseit szokás szerint nem kommentálják, azonban a német sajtó a beszéd jelentőségének megfelelően ismertette a Szentatya szándékát, amelyet tiszta, világos és félre nem érthető módon juttatott kifejezésre.

AZ ANGOL HIRSZOLGALAT jelenti: Churchill az alsóház ülésén nem volt hajlandó nyilatkozni a bányászstrájk helyzetéről. Arra kérte az alsóházat, halassa el az erről szóló vitát addig, míg véget nem érnek a strájk ügyében folyó tárgyalások.

ISMÉT LEZÁRTAK

a török-szír határt. A vichy rádió híre szerint a brit hatóságok a határozat csak a középkeleten jelenleg folyó csapatmozdulatok befejezése után fogják feloldani. A brit hírszolgálat hozzáfűzi, hogy a hírt semmilyen más forrásból nem erősítették meg.

PRAGÁBÓL JELENTIK:

A protektorátus alapításának ötödik évfordulóján Moravec népművelésügyi miniszter, a Böhmen und Mähren című folyóiratban írt cikket, amelyben a cseh kultúra virágzásával foglalkozik az elmúlt öt év folyamán.

SMUTS TÁBORNOK

délafrikai miniszterelnök felszólította az angol királyt, hogy a jövőben ne angol politikust nevezzen ki a délafrikai államszövetség fő kormányzói tisztségére, hanem született délafrikait. Amióta Sir Patrick Duncan fő kormányzó 1943-ban elhunyt, a fő kormányzói tisztséget ideiglenesen a délafrikai születésű De Wet látja el.

— **TÉLI ALMOT ALVÓ EMBEREK.** Lisszabonból jelentik: Kevesen tudnak róla, hogy a téli alvásban embereknek is megfigyelhető, nevezetesen olyan vadnőpeknél, amelyek zord éghajlat alatt élnek és igen alacsony művelődési fokon állanak. Délamerikában a szárazföld legdélibb csúcsán levő Tűzföldön a férfiak a tél kezdetén csoportosan téli álomra vonulnak el a földbe épített barlangszerű kunyhókba. Az egész telet alvással töltik és ebből csak akkor riadnak fel, amikor táplálékot vesznek magukhoz. Táplálásukról ez alatt az idő alatt asszonyaik gondoskodnak.

VIRGINIO GAYDA

a neves olasz köziró, aki Giornale d'Italia című lap főszerkesztője

volt, Róma ellen intézett keddi légitámadás során bombatalálat következtében életét veszítette.

STOCKHOLMBÓL JELENTIK:

Tallinból Stockholmba érkezett utasok szerint az észak fővárosát a március 12-i orosz támadás majdnem teljesen elpusztította. Csaknem 7000 ház lőgett és több mint ezer súlyosan megsebesült. Több városrész víz, áram és gáz nélkül maradt.

ZÜRICHBŐL JELENTIK:

Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Roosevelt újból megkísérelte, hogy nyomást gyakoroljon Finnországra abban az értelemben, hogy szakítsa meg kapcsolatát Németországgal és lépjen ki a háborúból.

LISSZABONBÓL JELENTIK:

Az amerikai hírszolgálat értesítése szerint az Egyesült Államok felvilágosítást kért Moszkvától Badoglio elismeréséről.

SZÓFIABÓL JELENTIK:

Egy déliolaszországi Vasúti alagútban 501 ember fulladt meg. Mint az angol hírszolg. Nápolyból jelenti, egy pénteken reggel bekövetkezett vasúti szerencsétlenség következtében 501 utas vesztette életét egy déliolaszországi vasúti alagútban. 49-et kórházba kellett szállítani. Az áldozatok túlnyomó többségét az alagútban összesűrűsödött gáz ölte meg.

A MULT SZÁZADBAN egy illetékes illemtkönyv még azon a véleményen volt, hogy otthon a fürdőszobában való fürdés közben sem illendő az inget levetni? — Azoknak, akik mégis kényelmesebbnek tartották az ing nélküli fürdést, közvetítő megoldásul a kényes erkölcsösöz azzal a tanáccsal szolgált, hogy a vizet méz hozzáadásával tegyék át nem látóvá.

RÉGEN A LÖVÉSZVERSENYEK alkalmával a céltábla közepébe gyakran szöveget vertek? Aki a fekete kört eltalálta, egyben a „szöveg is fején talált”. Innen származik a kifejezés is.

MEGHÁLT KOLOZSVÁROTT EGY SZÁZÉVES ASSZONY. — Ötveny Binder Abrahámné, Timár-utca 24. szám alatti kolozsvári lakos hirtelen elhunyt. Az asszony 100 évet élt. A holttesten kékes-lila folt látható, éppen ezért a rendőrség elrendelte a hulla rendőrorvosi felboncolását.

SIR SAMUEL HOARE

madridi angol nagykövet rövidesen visszatér Londonba. Beavatott körökben úgy tudják, hogy nem tér vissza többé Madridba, hanem újból megkezdí működését az alsóházban.

AMIRŐL SZÁZ ÉVEL EZELOTT IRTAK EURÓPÁBAN.

Egy svájci lap száz év előtt megjelent számaiban olvassuk az alábbi híreket: Münchenben a május hó elsején életbelépett sörféremelés forradalmi jellegű tüntetéseket váltott ki annak bizonyosságául, hogy a müncheni lakosság mily jelentőséget tulajdonít a sörvásznak. A bajor főváros nagy zajongott a több helyen a tüntetők egy része benyomult a sörház-

zakba, összetörte az egész berendezést, amelyet az ablakon át kihajított az utcára, ahol a klán-rekedt tüntetők máglyákon tüzelték el — asztalokat és székeket. Civitavecchia partjánál napok óta több gyanús vitorlás cirkált, amely semmiféle felhívásra nem adott választ. Rómából egy egész vadász-zászlóaljot küldtek Civitavecchiába, mert közben egy politikai fogolyzállítmánynak, amely útban volt Civitavecchia felé, az örökkel együtt nyoma veszett. — Dél-Németországban kifogásolták, hogy az első vasúti vonalakon igen sok volt a megálló és példának felhozák, hogy Heidelberg és Karlsruhe között az akkor még húszórás úton tíz-hátszór állt meg a vonat. A panaszosok azt kívánják, hogy legyen olyan vonat is, amely csak néhány állomáson áll meg, hogy a közlekedés ne menjen a gyorsság rovására. (Ez a javaslat első hírnöke volt a későbbi gyorsvonatoknak.) — Madridban a katonai almanach szerint a spanyol hadseregnek ötvonzares létszáma mellett ezer tábornoka volt, amit már akkor is példátlanak tartottak a lapokban.

VAN-E OXIGÉN A MARSBAN? Az amerikai mountvilsoni csillagvizsgálóban sokáig vizsgálták a Marsot, hogy fölfedezék légkörében az oxigént. Annyi bizonyos, hogy a bolygó minden négyzetkilométere felett a légkörben legföllebb egy ezredrészt anynyi az oxigén, mint nálunk. Vizsgát mérhető mennyiségben nem sikerült kimutatni. Feltűnő azonban, hogy a Mars északi és déli sarkain, az ottani tél nyomai jelentkeznek a kiterjedt hómezőkben. Valószínű, hogy hóból, jégből vannak ezek a foltok, de lehetséges, hogy nem vízhóról van szó, hanem úgynevezett szénsavhóról, vagy pedig valami más anyagból.

AGGASZTÓAN CSÜKKEN-TEK A SZÉNKÉSZLETEK AMERIKÁBAN. Mint az angol hírszolgálat jelenti, az Egyesült Államok háborús munkásfoglalkoztatási hatóságának közleménye szerint az Egyesült Államok kénytelen a szénbányák számára kiegészítő munkásokat keresni, mert a szénkészletek veszedelmesen csökkettek és a szénellátásban beálló minden késlekedés végzetes következményekkel járhat. A hatóság megállapítása szerint a szénraktárakban a kisebb elosztóknál levő szénkészletek április 1-ig annyira csökkennek majd, hogy alig lesznek elegendők a fogyasztók tíz-tizenkét napos szükségletének kielégítésére.

VACSORÁRA FÜRESZPORT EVETT. Mégpedig tányérszámmal egy derék brüsszeli polgár, akit egy konzervgyáros barátja hívott meg estebédre. Pompás leves után vagdalt bélszint, majd igen izletes süteményeket kapott a tiszteletreméltó vendég. Mikor már a feketét is túl voltak, kiderült, hogy az összes étel és kávé egyszerű fűreszporból készült, jelentéktelen növényi mellékanyagok hozzáadásával. A konzervgyáros a barátján próbálta ki jövődi gyártmányait. Az érthető ijedélen elmúltával megfigyelték az étel hatását, s ezt kifogástalannak találták.

Minden fűszerüzletben kapható

Patria
KÁVÉPÓTLÓ
Jagynk forrón!

EGY PERC MOSOLY.

— Tudja, kedves barátom, én nagyon fiatalnak érzem magam.
— Ez a legbiztosabb jele az öregségnek! Amikor fiatalok voltunk, gyakran hangoztattuk, hogy öregnek érezzük magunkat.

Bíró: Hány éves, kisasszony?
Véno kisasszony: Harminc telet láttam!
Bíró: De kérem, hiszen ön szemmel láthatóan idősebb.
Véno kisasszony: Mégis igazat mondtam. Közben ugyanis húsz évig voltam Olaszországban és ott nincs tél.

A kéményseprőt meginterjúvolja az újságíró:
— Mondja, hogyan jutott eszébe, hogy kéményseprő legyen?
— Hát úgy, hogy gyermekkoromban túlságosan sápadt a kéromban folyton azzal szekírozták, pém!

Pistike: Anyuka, nézd csak, milyen kopasz ez a bácsi!
Anya: Csöndesebben beszélj, mert még meghallja!
Pisti: Miért? A bácsi talán még nem tudja, hogy kopasz?

JÓ HELYEN.

— Elvesztetem egy üveg rumot, nem hozta estleg valaki ide, biztos ur?
— Az üveget nem, — mondja a rendőr —, a becsületes megvaló itt hempereg a földön.

Tamás: Láttam a fiadat. Egész rád ütött!
Péter: Miből gondold? Hiszen még pólyás.
Tamás: Abból, ha elveszik tőle az üveget ő is rögtön kiabálni kezd.

Járókelő: Miért van itt ilyen csödiilet?
Suszterinas: Mert tegy rendőr az oltár elől vezetett el egy nő!
Járókelő: Mit csinált az a szerencsétlen teremtés?
Suszterinas: Férjhezment a rendőrhöz.

EGY PERC MOSOLY.

— Rettenetes álmodtam volt az éjszaka.
— ?
— Azt álmodtam, hogy kínai vagyok.
— Na és az olyan rettenetes?
— Hallod! Mikor egy szót tudok kínaiul!

Felsődunántúli HÉTFŐ.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Kardos Árpád.
Németországi főmunkatárs:
Fansky Tibor.
Kiadja Fidelitas Lapkiadó Vállalat Kft.
Nyomatott: vargyasi Máté Ernő könyvnyomdájában, Sopron.